

Hogyan tovább BEOSZ?

A Tanácsadó Testület ajánlása a BEOSZ jövőbeli stratégiájának fő irányaihoz

A BEOSZ jövőbeli stratégiájának kialakításánál, a módosításnál figyelembe vehető körülmények: a honvédséget, illetve a katonákat érintő 2001. évi a katonák jogállásáról szóló törvény tervezett módosítása, amely – a nyugállományú katonákat is fogja érinteni – a társadalmi biztosítási ellátásokra (nyugdíj, egészségügyi, szociális- és kegyeleti, stb.) fog kiterjedni. A honvédelmi vezetés korábbi nyilatkozatai szerint az eddigi szabályozáshoz viszonyítva a különböző ellátások csökkenésére sor fog kerülni.

A honvédség további leépítése, a helyőrségek csökkentése, a sorkatonai szolgálat megszüntetése kapcsán, mind a honvédelmi tárcának, mind a szövetségnek új módon kell meghatározni, kialakítani a honvédelmi politika társadalmi megjelentetését, a végzés módját és eszközét.

Tovább folyik a nemzedékváltás mind a tagság, mind a tagegyesületek vezetésében. A közelmúltban nyugállományba került katonákból, vagy a hivatásos állományból való utánpótlás igen lassan halad (bár egyes tagegyesületek a hivatásos állomány körében értek el eredményeket). A katonák számának lassú csökkenését elfedi a nem honvédségtől származó tagok és tagegyesületek jelentősebb számban való beáramlása.

A régiókba való szervezés szükséges és eredményes volt. A tagegyesületek számának megnövekedése, a különböző változások kapcsán, megnövekedett feladataikkal nem fejlődött arányosan szervezeti struktúrájuk és a működési feltételek.

Többek véleménye szerint a szövetség vezetése az alapcélokat meglehetősen tágra értelmezi, elsősorban a honvédelmi társadalmi szolgálatát. Sok a honvédelmi tárcától eredő feladat (rendezvény, évfordulók). Az alapító tagegyesületek a szövetséget elsősorban a katonák országos érdekvédelmére hozták létre, és emellett vállalták – élethivatásuknak megfelelően – a honvédelem társadalmi szolgálatát. Tehát az alapcélok nem cserélhetők fel.

Az új helyzetből levonható főbb következtetések:

1. Az alapcélokat illetően vissza kell térni az eredeti szándékhoz. Ezen belül a szövetség munkájának középontjában a nyugállományú (általában a katonák) országos érdekeinek képviselését kell végezni. Át kell tekinteni a képviselési munka eddig alkalmazott formáit, eszközeit.

2. A honvédelem társadalmi szolgálatát illetően, mind tartalmi feladatait, mind alkalmazandó formáit, eszközeit az új helyzethez kell igazítani (lásd bővebben a TT korábbi ajánlásait).

A jövőben a stratégiát, hangsúllyal a 2001. évi jogállásról szóló törvényben rögzített módosítás ellenére is) az állam és az állomány tagjai között létrejött sajátos közszolgálati jogviszonyból fakadó, a katona egyedül álló, különleges szerepére kell építeni. A tervek a szövetség vezetői előtt részben ismeretek, másrészt a közeljövőben ismertek lesznek. Igen fontos, hogy azokat – mint tervezeteket – megismerjük és kidolgozásukban való részvételeinket határozottan igényeljük.

Akaratunk és befolyásunk erősítése, alátámasztására, ügyeink, javaslataink érvényesítésére keresünk minél több szövetségest, kezdeményezzünk minél több együttműködést, egységes fellépést, az azonos érdekeket védő, illetőleg velünk, illetőleg az ügygel szimpatizáló szervezetekkel. Használjuk fel a nyilvánosságot, a sajtót, a különböző fórumokat, minél több alkalommal hivatkozzunk a törvényi indoklásra, a katonai szakirodalomra.

A jövőben megnövekszik a HÉF ülések helye és szerepe, alaposan készüljünk fel és szereplésünkkel biztosítsunk nagyobb nyilvánosságot. A nyugállományú katonák fórumát az érdekvédelmi munkában jobban ki kell használni, a kölcsönös információn túl a szövetség befolyásának erősítését is szolgálhatja. Minden fórum ülését „állásfoglalással” kell zárni, abban az elhangzott javaslatokat összegezni és az illetékes szervek útján (HÉF, államtitkár) a miniszterhez előterjeszteni.

A honvédség reformjával összefüggő változások; a sorkatonai szolgálat megszüntetése; a hivatásos hadseregbe való áttérés; a helyőrségek (katonai alakulatok, kiegészítő parancsnokságok) jelentős számának megszüntetése; a haderő feladatainak, helyének és szerepének módosulása, stb. tehát a honvédelem, a honvédelmi politika sokrétű változása megköveteli e területen a szövetség komplex átalakulását. A Tanácsadó Testület erre vonatkozóan – a „Párbeszéde” című, valamint a „Katonanemzedékek viszonyának alakulása” című ajánlásaiban a javaslatait megtette.

A szövetség az elmúlt időszakban – az összlétszámot tekintve, kivéve a honvédségtől származó tagokat – eredményesen építkezett. A jövőben a honvédségi nyugdíjasok és a hivatásos állomány köréből való tagok utánpótlására kell nagyobb figyelmet fordítani. A hivatásos állomány számára – néhány tagesület jó példájára – olyan speciális formákat kell kialakítani,

amelyben jobban megőrizhetik önállóságukat, a tagesületek működési rendjétől, programjaitól eltérően és függetlenül alakíthatják programjaikat, sokkal lazább keretek között működhetnek.

A tagesületek és a régiók támogatását a feladatok folyamatos növekedésének arányában (pl. honvédelmi, politikai, társadalmi közelítése és képviselete) kellene növelni. Ennek lehetőségeit a közeljövőben indokolt megvizsgálni.

A régiók szövetségen belüli struktúrájában, a tagesületekbe való viszonyában elfoglalt helyét és szerepét rendezni kell. A régióvezetés jelenleg nem választott szervezet, nem önálló jogi személy. Ez utóbbi oknál fogva nem folytathat pénzügyi kezelést, nem fogadhat el szponzori támogatást, önállóan nem vehet részt pályázaton, stb.

A szövetség vezetési struktúrájában rendezni kell a Tanácsadó Testület és a „tagozatok” helyét és szerepét. A TT

közvetlenül az elnökség – mint testület – és az elnökhöz, mint személyi felelőshöz tartozzon. Tagjai egy-egy terület szakértőiből állhatnak (7–9 fő), akik a TT-ben dolgoznak, de egy-egy feladatra az elnökség közvetlenül is felkérheti őket.

A „tagozatokat”, mint szervezeteket – igény hiányában és mind tovább tagolná, a szervezetek ezzel bonyolultabbá tennék az irányítást – nem indokolt létrehozni. A különböző nem honvédséghez tartozó tagság sajátos érdekeikkel való foglalkozására (figyelemmel való kísérés, összegzés, koordinálás, a szervezetben való képviselet, stb.) az elnökségen belül ügyvivői szintű „felelőst” lehetne megbízni.

A szövetség „Hírlevelét” – amelynek tartalmi színvonala jelentősen emelkedett – valódi újsággá kell fejleszteni. Helyét és szerepét a szövetségen belüli tájékoztatásban, az információcserében látom. Jelenleg soknak tűnik a különböző rendezvényekről történő tudósítás. Az egyes feladatok végzéséhez szükséges tartalmi és módszertani támogatásra kell nagyobb figyelmet fordítani. Több helyet kapjon a lapban az összehangolás, a koordinálás, a segítő munka.

*dr. Végh Ferenc nyá. vezérezredes
TT elnöke*

U.i.: Kérem az egyesületeket (klubokat) és tagságukat, hogy a vitaanyaggal kapcsolatos véleményüket, javaslatukat 2007. január 31-ig juttassák el a BEOSZ elnökségéhez (Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B., Fax: 06-1-210-7513, email: beosz@t-online.hu

Nők a BEOSZ-ban

A BEOSZ tagságának ma már több mint egyharmadát a nők alkotják, akik egykor férjükkel léptek e a szövetségbe, vagy özvegyként választották az ismert közösséget.

A szervezetek munkáját ma már nélkülük el sem lehetne képzelni. Hiányozna kedves mosolyuk, a bennük kiépült gondoskodási készség, az elesettek felé irányuló figyelem, a segítő szándék. A vitatémákban mindig új szint, új megközelítést hoznak, olyan megoldásokat ajánlanak, melyek nekünk eszünkbe se jutottak

volna. Segítenek megszervezni a rendezvényeket, elkészítik a meghívókat, intézik a gazdasági ügyeket, megvásárolják az ajándékokat az ünnepeketnek.

A hölgyek képviselői a közösségek megbecsülését, tiszteletét élvezik jelen vannak a szervezetek elnökségeiben, több helyen pedig tagozatokba szerveződve, érdeklődésre számot tartó programokat szerveznek. Szívesen töltik velünk az időt és sokszor nálunk is jobban boldogulnak a számítógépes, internetes ismeretekkel, vagy a nyelvtanulás nehézségeivel. Jól hasznosulnak a közösségekben a

pedagógusi, egészségügyi és más szakterületeken szerzett ismereteik.

Külön öröm, hogy közöttünk, nálunk találnak helyet a katonazvegyek is. Igazán abban a közegben érzik jól magukat, ahol, akik között férjükkel együtt éltek.

Becsüljük, nélkülözhetetlennek tekintjük a szövetségünkbe bekapcsolódott hölgyek munkáját. Szervezeteink nélkül már hiányosak, féloldalasak lennének. Hiányozna odafigyelő gondoskodásuk. Várjuk azokat a katonazvegyeket is, akik még valamilyen formában nem találták meg az utat hozzánk.

S. G.

KÉPEK A BEOSZ ÉLETÉBŐL

Bejelentkeznek a katonanemzedék találkozó résztvevői

Ezredesi előléptetések

Fotó: Kacsó Lajos

Optimista régióvezetők

A találkozó legfiatalabb és legidősebb résztvevője

Közös közlemény az együttműködésről

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének és a Honvédségi Nyugdíjas Klubok Országos Szövetségének vezetői a Stefánia palotában megbeszélést folytattak a jövő év közös feladatairól, az együttműködés továbbfejlesztéséről.

A szövetség vezetői az alábbiakban állapodtak meg: 1.) Módosítják a 2001-ben aláírt Együttműködési Megállapodást az azóta eltelt időben keletkezett változásoknak és igényeknek megfelelően, különös tekintettel az érdekvédelemre és az együttműködés új lehetőségeire. 2.) Áttekintik és saját fórumaikon 2007. I. negyedév végéig értékelik a 2005. március 30-án kiadott „Közös Közleményben” meghatározott feladatok teljesítését. 3.) Közös koordinációs bizottságot hoznak létre, amelynek feladata a két szövetség (BEOSZ–HOKOSZ) „közös jövője” le-

hetséges változatainak, formáinak kidolgozása, egyeztetése és közös javaslatok kidolgozása az elnökségek számára. 4.) Megerősítették a két szervezet által közösen kezdeményezett, rendezett és vállalt rendezvényeik iránti igényt, különös tekintettel a 2007. őszére Komáromba tervezett Honvédségi Nyugdíjasok Országos Találkozójára. 5.) Rendszeresen, a szövetségük, tagszervezeteik életét, rendezvényeit bemutató írásokat közölnek egymás lapjaiban. 6.) A BEOSZ Elnöksége átadta a 2007. évi munka- és rendezvényterveit, a HOKOSZ pedig vállalta saját tervének átadását.

Sipos Géza
nyá. ezredes
BEOSZ elnöke

Péter László
nyá. ezredes
HOKOSZ ügyvezető

Erősödik a bajtársi összefogás

Ezzel a címmel jelent meg interjú a Magyar Honvédban Sipos Géza nyugállományú ezredessel, aki immár tíz éve a BEOSZ elnöke. (Ezúttal a cikk rövidített változatát közöljük.)

– *Megalakulásakor a BEOSZ a honvédelem ügyének szolgálatát és az érdekvédelmi, érdekképviselési munkát vállalta fel. Változtak-e tizenhat év során ezek a célkitűzések?*

– Szövetségünk alapvető célkitűzései a megalakulás óta lényegesen nem változtak, hiszen ma is fő törekvésünk a honvédelem gondolatának erősítése, katonai hagyományaink ápolása, tagjainak és tagegyesületeink, valamint a honvédség gondoskodási körébe tartozók érdekképviselése, érdekvédelme. Az évek során ezek a kiemelten fontos tennivalóink bővültek a szociális és karitatív tevékenységgel, fel tudtunk vállalni kulturális, életmódjavító programokat és hagyományos rendezvényünké vált a katonanemzedékek évenként sorra kerülő találkozója.

Az „Életet az éveknek” jelmondat szellemében immár hat alkalommal rendeztük meg a nyugállományú katonák, a honvédségi nyugdíjasok országok tanácskozását. A legutóbb rendezett nyugdíjas-fórumokon például markánsan megfogalmazódott, hogy a honvédségi gondozásban lévők közül ma már közel tízezren egyedül élnek, ugyanakkor még csak a honvédelmi tárca terveiben szerepel a honvédségi idősothton felépítése. Érdekvédelmi, érdekképviselési tevékenységünk során ugyanakkor sikereket is értünk el, s ezek közül a legjelentősebb az, hogy – a BEOSZ kezdeményezésének és kitarításának köszönhetően – a múlt év végén elfogadott, módosított jogállási törvény ezredesi rendfokozatig ismét lehetővé teszi a nyugállományú katonák egyszeri előléptetését.

– *Miként változott tizenhat év alatt a BEOSZ tagösszetétele, tapasztalható-e az előidősödés?*

– Tizenhat évvel ezelőtt, a BEOSZ megalakulásakor, szövetségünk tagságának többsége hivatásos katona volt, a katonazselyvek viszont kevesen voltak. Napjainkban a hivatásos katonák száma nem éri el a tíz százalékot szövetségünkben, a katonazselyvek száma viszont megsokszorozódott. Jelenleg

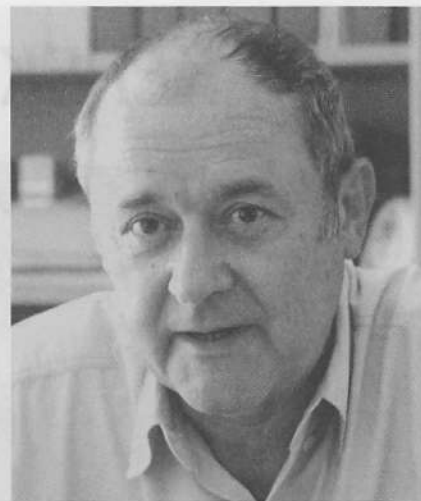
szövetségünk tagjai közül minden harmadik katonazselyv. Öröndetes viszont, hogy Szolnokon és Pápán nemrégiben tömegesen lettek szövetségünk tagjai az aktív katonák, és megalakult a Békefenntartók Bajtársi Egyesülete is, amely ugyancsak egyesületeink számát gyarapítja. Az évek során a BEOSZ tagsága valóban elidősödött, s ez részben annak a következménye, hogy a kordedvezménnyel nyugállományba került hivatásos katonák többsége munkát vállalt, s nem lépett be tagegyesületeinkbe. Nem mondtunk le a fiatalabb korosztályhoz tartozó nyugállományú katonák tagtoborzásáról, de belátjuk, hogy ez nagy türelmet és következetességet igénylő feladat. A katonazselyvek – amint az megnyilatkozásaikból kitűnik – azért lettek a BEOSZ tagjai, mert még most is ezer szállal kötődnek a honvédséghez, hiszen férjeik mellett küzdötték végig az életüket.

– *A régiók vezetése hogyan fogja össze a tagegyesületeket?*

– Két évvel ezelőtt döntött a BEOSZ közgyűlése arról, hogy tagszervezeteink hét régióba tömörülnek, és a régiók vezetői egyben tagjai a szövetség elnökségének is. Tizennyolc tagegyesületünk a dél-alföldi régióhoz tartozik. A régiók vezetőségei önállóan, a helyi körülmények figyelembevételével tevékenykednek, és most arra törekszünk, hogy munkájukat korszerű technikai eszközök (például számítógépek) beszerzésével is segítsük. A BEOSZ elnöksége nemrégiben elemezte a régió-vezetőségek tevékenységét, és ennek során megállapítást nyert, hogy a munkájuk nyomán szervezettebb, sokszínűbb és mozgalmasabb lett tagegyesületeink élete.

– *Milyen nehézségekkel kerültek szembe az utóbbi időben a BEOSZ tag-egyesületei?*

– Tagegyesületeink többsége még ma is anyagi gondokkal küszködik, bár az utóbbi időben javult a helyzet, hiszen elnökségünk a tagegyesületek munkájához ez évben összesen több mint 5 millió forintot tudott biztosítani. A BEOSZ elnöksége a jövőben (egy helyzetfelmérés után) átgondoltabban, elsősorban a rászorultság alapján ad anyagi támogatást a tagegyesületeknek, de figyelembe veszi azt is, hogy a tartalmi

munka terén milyen eredményeket értek el. Tagegyesületeinknek tehát ki is kell érdemelniük a nagyobb anyagi támogatást. Egyesületeink működésében, különösen az utóbbi fél évben, komoly gondot okozott számos katonai szervezet és helyőrségi klub megszűnése.

– *A katonai hagyományok ápolása terén milyen új törekvések vannak?*

– A katonai hagyományörzés terén szövetségünk egyre figyelemreméltóbb eredményeket ér el, s ez köszönhető annak is, hogy a BEOSZ-ban számos hadtörténész és helytörténész tevékenykedik, akik évről évre jó kezdeményezésekkel és kutatási eredményekkel rukkolnak ki. Katonai emlékműveket avatunk, helyőrség-történeti kiadványokat jelentetünk meg, és segítséget nyújtunk a katonai alakulatok névadói emlékeinek felkutatásához.

– *Lesznek-e változások a BEOSZ érdekvédelmi, érdekképviselési munkájában?*

– Érdekvédelmi célkitűzéseinkről a jövőben sem mondunk le, és a megváltozott körülmények között a régiók (valamint a tagegyesületek) vezetőségei is kiemelt feladatuknak fogják tekinteni a szociális gondoskodást; e téren szorosabb együttműködésre törekszünk a Hókosz vezetésével is. A kiegészítő parancsnokságok átszervezése miatt a legnagyobb problémát várhatóan az egyedül maradt, beteg bajtársainkról történő gondoskodás, valamint a katonai temetések szervezése fogja okozni.

A honvédelmi tárca érdekképviselési fórumain továbbra is hallatni fogjuk a hangunkat, és a miniszterelnök úr felkérésére a kormány idősügyi tanácsában tapasztalataimmal segítem az idősök életkörülményeit közvetlenül érintő jogszabályok, döntések előkészítését.

Gondolkodjunk és cselekedjünk

A BEOSZ számára ez az év is sok tapasztalatot hozott. Eredményeink ép-pügy elemzésre várnak, mint sikertelenségeink – ez utóbbiakat majd megbeszéljük egymás között.

Ma már elmondhatjuk, hogy erősödött szervezettségünk, nőtt létszámunk: 104 egyesületünk és több mint 11 ezer fő tagunk van. Ugyanakkor nem „fiatalodtunk”: hol vannak az aktív katonák, a nemrég nyugállományba kerültek? Közös feladatunk, hogy a következő évben minden katonai szervezettől még legalább 1–2 főt toborozzunk.

A tagszövetségek, tagegyesületekhez szövetséghez való hűségére alapozottan erősödött társadalmi és tárca szinten egyaránt a BEOSZ elismertsége. Tagjai lettünk az Országos Időügyi Tanácsnak, beljebb kerültünk a civil világ eseményeibe, helyi szinteken pedig kiemelkedő jelentőségű a tagegyesületek önkormányzatoktól kapott elismeréseinek száma. Ma már zászlóval rendelkezik 28 egyesület. Gratulálunk! Szilárd, kiszámítható, mindkét fél számára hasznos együttműködésünk – minden szinten! – a tárca politikai-katonai vezetésével, kiegészítő parancsnokságokkal és a katonai szervezetekkel.

Az érdekvédelmi munkában – a HOSZ-al, a HODOSZ-al szorosan együttműködve – jelentős eredményeket értünk el: HÉF megállapodások aláírása, szociológiai felmérés, érdekvédelmi feladatokat ellátó személyek meggyekben való „megtartása”, klubok elidegenítése során felmerülő elhelyezési működési igények kielégítése.

A honvédelem, a honvédség érdekében, a hagyományok ápolásában végzett munkáért a szövetség egészét illeti köszönet! Polgármesterek találkozója, ka-

tonanemzedéki találkozók, emlékünnepek, koszorúzások, emlékhelyek avatása – jelentős helyi erők bevonásával. A szép teljesítmények egész sora.

A szervezeti kommunikáció javult elnökségi szinten: Hírlevél tartalmi megújulása (köszönet a szerkesztő bizottságnak!), a kiadvány iránti érdeklődés és aldozatvállalás emelkedése (köszönet az egyéni támogatóknak!), honlap feltöltése alatt. Alsóbb szinteken: kommunikációs verseny és javuló reklám tevékenység.

Együttműködők körének bővülése (Határőrség, a MUSZ, MEASZ, Honvéd Kulturális Kht.) felvételi kérelem a Veterán Világszövetségébe. Szorosabb a kapcsolat a szomszédos országok szövetségeivel. Különösen fontos és jelentős a tagegyesületek önkormányzatokkal és civil szervezetekkel való kapcsolatainak fejlődése. Csak dicsérni lehet, hogy a szövetségen belüli egyesületek közötti konkrét együttműködésnek egyre több példáját tapasztaltuk.

Az elnökség folytatta fontos programjait: katonanemzedéki találkozó, BEOSZ-nap, '56 – kerekasztal, Hunyadi évforduló, stb. Az elnökségen belül bekövetkezett személyi változások nem okoztak jelentős zavart a feladatok elvégzésében.

Az elnökség javuló pénzügyi lehetőségei miatt a tagszervezetek támogatására az eddiginél jóval nagyobb összeget fordítottunk. Szövetségi életünkben nem volt még példa arra, hogy az egyesületeknek 5,3 millió Ft-t tudtunk volna – vissza nem térítendő támogatás formájában – adni: működni költségekre, rendezvényekre, évfordulókra, segélyekre, adományokra, jutalmakra.

A szövetségen belüli szolidaritási

„esetek” száma is növekvő: tagdíj visszatérítésről történő lemondás (Csereszmetomaj), a Hírlevél kigyártásához való pályázati pénz elnökségnek történő átadása, egy másik rászoruló egyesület jelentős összeggel való támogatása. Ez utóbbiak a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület eléggé meg nem köszönhető tettei voltak! És itt van Végh Ferenc nyá. vezérezredes úr kórházi kezelésére, bajba jutott bajtársaink és hozzátartozóik megsegítésére tett vállalásaink nagy száma. Tisztelet és köszönet minden adományozónak!

A következő évben is előre készülünk fel a 2008. májusi – tisztújító küldöttgyűlésre!

2007. az esélyegyenlőség éve és ennek szellemében javítani kell az idős és egyedül élő bajtársaink helyzetén. A BEOSZ egészére ható akciókra van szükség! Gondolkozzatok: van-e szövetségi szinten valamiféle adatbázisunk az egyedül élő tagjainkról? A katonagenerációk kéz- és összefogásának vajon milyen új példáit kellene „kitalálnunk”? Mit jelent az ő, és mit a mi számunkra a BEOSZ jelszava: „Együtt egymásért – együtt a jövőért”? Nagyobb gonddal, és főleg nagyobb hatékonysággal kell foglalkozni a szociológiai felmérés adatait és ennek tanulságait a mindennapi munkánkban hasznosítani.

Tovább szilárdítsuk a BEOSZ társadalmi és tárca szintű pozícióit, folytassuk még eredményesebb érdekvédelmi munkánkat. Teljes jogú tagok vagyunk a Veterán Világszövetségben és ez lehetőséget ad a nemzetközi kapcsolataink javítására, élénkítésére.

A hagyományos feladataink folytatása mellett (nyugállományúak országos fóruma, katonanemzedéki találkozó), információs rendszerünk fejlesztése (honlap beindítása, technikai eszközfejlesztés, mobil hálózat kiépítése, stb.) időszerűvé vált. Át kell gondoljunk szervezeti struktúránkat, alapszabályzatunkat, irodánk működését és az információk gyorsabb áramlását.

És mindezt azért, mert a BEOSZ társadalmilag hasznos, közérdekű tevékenységet végző, a honvédelem és a biztonság értékei és hagyományai alapján szerveződött, önálló tagegyesületek és tagszövetségek országos szervezete.

BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNOK!

Sipos Géza nyá. ezredes
elnök

Az idősek világnapján

A katonai szolgálat sajátos hivatás, ugyanis a katona kötődése a honvédséghez nem szűnik meg a nyugállományba helyezéssel. Köszönet és elismerés illeti a nyugdíjasokat azért is, mert az elmúlt évtizedekben sokszor erőn felül munkálkodva járultak hozzá a honvédség feladatainak teljesítéséhez, a hadsereg működőképességének fenntartásához. Egyebek mellett ez hangzott el azon a Hadik Hotelban rendezett ünnepségen, melyen – az idősek világnapja alkalmából – a honvédelmi tárca képviselői köszöntötték a nyugállományú katonákat.

Iváncsik Imre köszöntőjében emlékeztetett arra, hogy az ENSZ-közgyűlés 1991-ben született határozata után ebben az évben már tizenötödik alkalommal ünnepeljük az idősek világnapját. Ez a nap – az idősebb korosztály előtti tisztelgés mellett – lehetőséget ad a fiatalabb nemzedékek számára egy kis önvizsgálatra is: vajon mindent megtettek-e az öregekért, hogy meglelt

koruk az élet ajándéka legyen, amit érdemes elérni és megérni.

A ma már nyugállományba lévő több évtizedes katonai szolgálata során olyan szakmai kultúra teremődött a Magyar Honvédségben, amelyet a magyar katona felkészültségét méltató nemzetközi elismerések is igazolnak. A mai katonai erények – a megbízható-

ság, a pontos feladatteljesítés, a gyors helyzetfelismerés, a találékonyság – a múltban gyökereznek és nemzedékről nemzedékre öröklődnek. Beszéde végén Iváncsik Imre kérte a megjelent obszitosokat, hogy továbbra is legyenek aktívak, bővítsék, színesítsék társadalmi szerveződéseinket, a nyugállományúak klubjainak tevékenységét. Legyenek partnerek a honvédelem ügye érdekében folytatott munka során.

Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a honvédelmi tárca az idősek világnapján elismerésben részesíti azokat a nyugállományú katonákat, akik kiemelkedő munkát végeztek a honvédelem érdekében, illetve nyugállományú társaik tevékenységének szervezése terén. Ez évben kétszázötvenegy nyugállományú katona – köztük számos BEOSZ-tag – kapott különböző elismerést, illetve lépett magasabb rendfokozatba.

Mit kell tudni az özvegyi nyugdíjról?

Az özvegyi nyugdíjigény elbírálásakor mindig két szempontból vizsgálják a jogosultságot. Az elhunyt oldaláról akkor teljesül a törvény szerinti feltétel, ha saját jogú (pld.: öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantság) nyugdíjban részesült, vagy saját jogú nyugdíjban még nem részesült, de halálakor az életkornak megfelelően hosszú (öregségi, vagy rokkantsági nyugdíjhoz elegendő) szolgálati idővel rendelkezett.

Az igénylő oldaláról az együtt élő házastársak esetén főszabályként a törvény csak a halálesetkor fennálló, házastársi kapcsolatban történő együttélés követelményét támasztja. Azaz: a házastársi együttélés időtartamát nem

kell vizsgálni amennyiben a házasságkötés a meghalt személy öregségi korhatárának betöltése előtt történt.

Ettől eltérően figyelembe kell venni a házastársi együttélés időtartamát, ha az elhunyt az esküvő időpontjában már túl volt az öregségi korhatáron. Ez esetben legalább öt év, megszakítás nélküli házasságban történt együttélés megléte az alapkövetelmény. Ettől lehet tekinteni, ha a feleknek közös gyermekük született – a házasság ideje alatt vagy akár azt megelőzően, bármikor.

Szintén eltekint a jogszabály az említett öt évnyi együttéléstől, amennyiben a felek még öregségi korhatáruk betöltése előtt már házastársak voltak, majd elváltak, s végül – bármelyikük öregségi korhatárának betöltését követően – ismét összeházasodtak.

Katonanemzedékek tizenötödik találkozója

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége október 2-án a HM Kulturális Szolgáltató Kht. színháztermében tizenötödik alkalommal rendezte meg a katonanemzedéki találkozóját, amelynek mottója ez évben is a bajtársiasság, a szolidaritás és a hagyománytisztelet volt.

Sipos Géza nyugállományú ezredes elnöki megnyitóbeszéde után Makk László dandártábornok olvasta fel a Magyar Köztársaság elnökének levelét.

„Tisztelt Bajtársak!

Az a kezdeményezés, hogy a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége idén az 1956-os forradalmat választotta a találkozó témájául, öröndetes és méltó az ünnephez. Az ötvenedik évforduló akkor nem lesz formális megemlékezés, szölamok hangoztatása, ha annyi év hallgatása, elfojtása és feledése után a tények jutnak szóhoz. Nincs fontosabb annál, hogy az egykori résztvevők tisztázzák, hogy mi is történt, ki, miért és milyen szerepet játszott. Hiszen a lehető legteljesebb igazságot kell örökölni a következő generációknak.

A mai konferencia a találkozás ünnepe. Olyan kivételes alkalom, amikor a forradalom tanúi találkoznak az újabb katonageneráció tagjaival. Számukra egyre kevesebb lehetőség lesz, hogy első kézből tájékozódjanak nemcsak a történész által is rögzíthető tényekről, hanem arról, mi játszódott le a Magyar Néphadsereg tisztjeinek és katonáinak lelkében azokban a napokban, amikor gyakran az előljáró parancsa és a lelkiismeret imperatívusza között kellett vá-

lasztani. És arról is beszélni kell, mi lett a hadsereg későbbi sorsa, hogyan vélekedünk a beilleszkedőkről.

Sokáig fog tartani, amíg kibogozzák azokat a szálakat, amelyek ma végzetesen összebogozódni lászanak. Káosz és ellentmondás a vezetésben, az adott helyszínre vezényelték helyzet-felismerésében. Felelőtlenség és tehetetlenség. Menthettetlen áttállások a forradalom leverése során, és sokféle, erkölcsileg nehezen megítélhető motívum a tisztí hűségnyilatkozat aláírása melletti döntésnél. Ám aminél nincs egyértelműbb: a forradalom mellett harcolva elesettek, a szovjetek által agyonlőttek, a Kádár bíróságai által hóhér kezére adott katonák a szabadság vértanúi. Sokuknak még ma sem lehet megadni a végtisztességet.

Senkinek az áldozata, aki harcolt, és aki áldozatot hozott 1956-ban a magyar forradalomért, nem volt hiábavaló. Ezért tiszteleghetünk előttük ma szabadon. De éppen ilyen fontos, hogy mindent megtudjunk az akkor történekről, és hogy levonjuk a tanulságokat.

Mint a hadsereg főparancsnoka szá-

mára, öröm és megelégedés forrása, hogy a bajtársi szövetségek ápolják a hagyományokat, hogy összetartják a katonanemzedékeket, és hogy példát adnak a civil társadalomnak is. Találkozójukra szívélyes jókívánságaimat küldöm, és sikeres tanácskozást kívánok!”

Sólyom László

A honvédelmi tárca vezetésének képviselőében Wapplerné dr. Balogh Ágnes jogi szakállamtitkár felszólalásában elmondta, példaértékűnek tartja, hogy a BEOSZ a „Kézfogás a honért” jelszó jegyében immár tizenötödik alkalommal rendezi meg a katonanemzedékek találkozóját, amelynek fő célkitűzése ma is a bajtársi összefogás és a haza védelme iránti felelősség erősítése.

A forradalom és a szabadságharc 50. évfordulójáról dr. Tóth Sándor nyugállományú ezredes, hadtörténész emlékezett meg. Hangsúlyozta: „tisztelégünk kell azok előtt, akik harcoltak és áldozatot hoztak 1956-ban a magyar forradalomért, de fontos az is, hogy tisztázva az eseményeket mindent megtudjunk az akkor történekről, és vonjuk le a tanulságokat.”

Dr. Holló József nyugállományú altábornagy, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója előadásában a katonanemzedékek összefogásának fontosságáról szolt, majd sor került az elismerések átadására. A katonák példaképe címet ebben az évben Varga László mérnök dandártábornok, Nagy László vezénylőzászlós és Molnár István törzsszászlós kapták meg. A katonanemzedékek találkozójának további rendezvényeire a balatonkenesei honvédüdülőben került sor.

Jutadomb katonahősei

A Honvédelmi Minisztérium, a Történelmi Igazságtétel Bizottságának katonai szervezete, valamint az ÉPFU-RE-ÁL Rt. november 4-én, az 1956-os forradalom és szabadságharc jutadombi katonahősei tiszteletére állított emlékműnél koszorúzási ünnepséget rendezett.

A megemlékezésen mondott beszédében dr. Szekeres Imre honvédelmi miniszter hangsúlyozta: fejet hajtunk az esztergomi hadosztály légvédelmi tüzérezrede első ütegének katonái előtt, akik ötven évvel ezelőtt bátran felvették a harcot egy szovjet páncélos hadoszloppal. Az üteg katonái tudták, hogy a szovjet hadsereg hatalmas túlerőben van, de ebben az ütközetben bebizonyították, hogy a hazáért harcolva lehetnek sikereik. E bátor küzdelem résztvevői akkor még nem tudták, hogy a győzelmük pillanatnyi, és november negyedike a szabadságharc vérrel írt gyásznapja lesz. Az itt ellenálló légvédelmi tüzéralakulat katonáit a megtorlás során szó szerint megtizedelték, és szerencsések azok a résztvevők, akik a börtönbüntetés után még közöttünk vannak.

A honvédelmi miniszter bejelentette: kötelességének érzi az erkölcsi adósság

gyar Köztársaság elnökének képviselőjében – részt vett Makk László dandártábornok, a Köztársasági Elnöki Hivatal katonai főosztályának vezetője is. A BEOSZ képviselőjében Ipacs József nyá. ezredes ügyvezető elnök koszorúzott.

rendezését, és ezért a honvédelmi tárca vállalja a jutadombi katonai emlékmű megőrzését és gondozását. Vállalja továbbá, hogy a kádári tiszti nyilatkozat aláírását megtagadókat rehabilitálják, és a rehabilitált katonákat egykor majd a katonai szolgálat halottjává nyilvánítják. A koszorúzási ünnepségen – a Ma-

Kerekasztal-konferencia 1956-ról

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc 50. évfordulójának tiszteletére kerekasztal-beszélgetést szervezett a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeumban 2006. október 28-án.

A beszélgetés keretében rövid 15–20 perces expozék hangzottak el az '56-os forradalmi események menetéről, a történések személyeiről és érintettjeiről. A beszélgető partnerek felidéztek a kort jellemző, hazánk helyzetére ható belső és külső körülményeket, felidézik a hadsereg szerepét és megemlékeznek a katonahősökről valamint az emberáldozatokról.

A kerekasztal-beszélgetést Sipos Géza nyá. ezredes, a BEOSZ elnöke vezette.

A rendezvényre meghívást kaptak az '56-os szervezetek képviselői, a HM és a budapesti katonai alakulatok képviselői, valamint a katonai tanintézmények hallgatói.

A kerekasztal-beszélgetés bevezető előadásában Veszprémi László, a Hadtörténeti Intézet igazgatója hangsúlyozta, hogy az 1956-os magyar forradalom volt a szovjet birodalom bukását elsőként előre vetítő esemény. Milovan Gyilas már 1956 novemberében megjósolta, amikor New Yorkban így nyilatkozott: „A magyarországi forradalom a kommunizmus végének kezdetét jelenti.”

A forradalmat akkor, 1956-ban leverték, de tanulságai ma is érvényesek. Nem elegendő, ha csupán az emlékeket elevenítjük fel, és az egykori harcot színhelyeit megkoszorúzzuk. A magyar forradalom tanulságait kell birtokba vennünk. A történetek legalaposabb megismerése és megértése érdekében próbáljuk meg az ötvenedik évfordulón gondolatban újraélni a megismételhetlent.

Horváth Miklós hadtörténész, egyete-

mi tanár előadásában elmondta, hogy Tulipán Éva történésszel együtt, az elmúlt években elsősorban arra a kérdésre kerestek választ, hogy a forradalom és szabadságharc, valamint a kádári megtorlás időszaka milyen emberi áldozatokat követelt. A kézenfekvő, az Országos Statisztikai Hivatal 1957-ben közzétett adatain nyugvó válasz már egyre kevesebb kérdést elégit ki. A hivatal adatai és kutatási eredményeinek számszerűségüket tekintve jelentős eltérést nem mutatnak, de ha a konkrét eseteket, az egyéni sorsokat vizsgáltuk, már a munka kezdeti fázisában is megállapíthattuk: az adatok egy részét meghamisították, a valós történéseket ellentmondó minősítésekkel – „hősi halott”, „ellenforradalmár” – közel ötven évvel a történések után is félrevezetnek, manipulálnak bennünket.

Meggyőződéssel valljuk, hogy a veszteségkutatások a nemzeti emlékezet szempontjából is kiemelkedő jelentőségűek. A kutatás során nem az vezetett bennünket, hogy kiderítsük, ki melyik oldalán harcolt a barikádnak, inkább azt szerettük volna feltérképezni, hogy emberéletben mit veszített az ország.

Azt például már eddig is tudtuk, hogy 1956-ban a harcok során 279 katona vesztette életét, de hogy a megtorlások során 540 katonát ítélték hosszabb-rövidebb börtönbüntetésre, és a jogerős halálos ítéletet 30 elítélten végre is hajtották, azt csak most sikerült feltárni.

Tulipán Éva történész előadásában részletesen elemezte az 1956-ban történt halálozások időbeli és térbeli megoszlását. A közölt adataiból kiderült, hogy az emberveszteségek háromnegyede Budapesten – főleg Pest belső kerületeiben – történt. Azt például eddig is tudtuk, hogy október 25-én a Kossuth téri sortűzek hetvenkét ember életét oltották ki, de az például kevésbé ismert, hogy november 4-étől Csepelen a nemzetőrség több napig elszántan harcolt a szovjet csapatok ellen, és ennek során több mint százán vesztették életüket. Tulipán Évának a megtorlás emberveszteségeit elemző tanulmánya is számos „fehér foltot” tár fel. A katonai perek feldolgozása során például figyelte arra, hogy a bírósági ítéletekkel több alkalommal a szovjet csapatoknak okozott veszteségeket torolták meg. A „szemet szemért, fogat fogért” elvet a legkövetkezetesebben, az úgynevezett jutadombi ügyekben alkalmazták. 1956. november 4-én a Jutadombnál tizenegy szovjet katona vesztette életét, ezért a szovjet tanácsadók tizenegy magyar katona kivégzését rendelték el. A „Mecséri János és társai” perben ötvenkét fő ellen jártak el, közülük első fokon tizenegy főt halálra, egy főt életfogytiglanra, negyven főt összesen 364 évre ítélték.

A kerekasztal-konferencia résztvevői a hozzászólások után megtekintették a '56 tiszteletére a Hadtörténelmi Múzeumban rendezett kiállítást.

Tizennégy éve a BEOSZ-ban

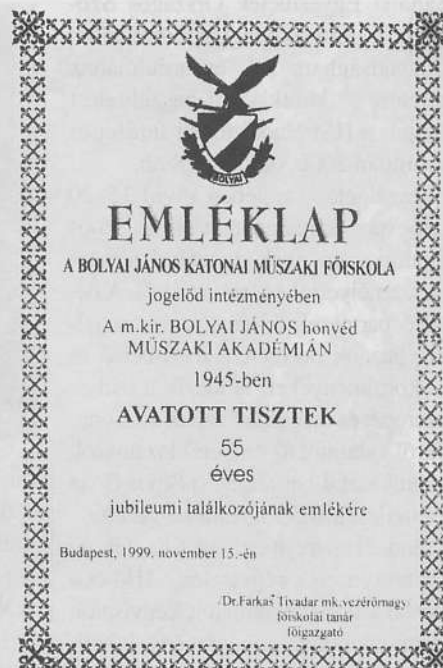
A mi klubunk 1985-ben alakult Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola Nyugállományúak Klubja néven. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének 14 évvel ezelőtt a tagjai lettünk, már új névvel: Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola Nyugállományúak Klubja. A belépésben nagy szerepet játszott Susa István nyá. ezredes, aki a kapcsolatot elvette a BEOSZ elnökségével.

Jogos a kérdés: mit csinál a szerveztünk? Nos, összefogja azokat a tisztet, tiszthelyetteseket, polgáriakat, akik valaha az Egyesített Tiszti Iskolán, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán és annak utódjaként tevékenykedő Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán tanított.

Egyesületünk nemcsak havi összejöveteleket rendez, hanem tartjuk a kapcsolatot öt olyan BEOSZ szervezettel,

melyekkel négyéves együttműködési szerződést kötötünk. Az éves vezetői üléseken kicseréljük tapasztalatainkat, rendezvényeken ismerkedünk és szórakozunk. Jó a kapcsolatunk a Váci Bajtársi Egyesülettel, ahol megszűnt a helyőrség vagy a székesfehérvári, ahol a létszám és a szervezeti csökkenések miatt beszűkültek a lehetőségek.

Az állomány összetételénél fogva szívesen vesz részt azokon a vetélkedőkön, melyeket más bajtársi egyesületek szerveznek. Ilyen a budapesti, és a szentendrei egyesületek neves évfordulókhöz kötött pályázatai. Meg kell említenem a klubunk irodalmi tevékenységét,

valamint fotóművészeti kiállításait. Az első kísérletünk a Magyar Honvédség 150 éves évfordulójára készített emlékönyvünk. Azóta a hallgatók hazafias nevelésének segítésére elkészült az egyetem kiadásában egy háromkötetes olvasókönyv, a magyar katonahősökről. Kiváló fotósunk Juhos Nándor nyugállományú alezredes több kiállításon népszerűsítette a klubéletünket. A klub húszéves fennállására kiadtuk a klubunk történetét.

Vörös Béla nyá. mk. ezredes

Hosszú távú program a honvédség fejlesztésére

Jóhiszeműen feltételezzük, hogy a védelmi terv készítői az elgondolás természetes részeként külön alcím alatt megjelentették az idősgondozás feladatait. Utólag már nem kívánjuk keresni – hiszen nem is lenne jelentősége –, hogy ebben a BEOSZ kezdeményezés milyen szerepet játszott. Inkább abban akarunk hinni, hogy ma már nem készülhet hosszabb távú terv az elődök, az idősebb nemzedék felé megnyilvánuló kötelezettségek számbavétele nélkül.

Higgyünk tehát abban, hogy a katonanemzedékeket már egy olyan szoros kapocs fűzi össze, hogy vezető beosztásban lévők, a tervet megfogalmazók a nyugállományú katonát a honvédség szerves részének tekintik és az idősebb korosztályról való gondoskodásban saját jövőjük is előre vetődik.

A terv tartalmáról még nem tudunk végleges álláspontot megfogalmazni, hiszen eddig egy tervezetet láttunk, amit javaslatainkkal igyekeztünk pon-

tosítani, kibővíteni. Úgy gondoljuk, a gondoskodás gyakorlati megvalósításában prioritást a nyugállományú katonáknak kell élvezni. Nem lehet tovább odáznia a nyugdíjas otthonról történő döntést, amit a magára maradtak, mentális figyelemre szorulókkal mellett – ez nem lehet több 50–100 főnél – indokol az egyre veszélyesebb missziókban történő részvétel is.

Érdekelne bennünket, hogy hosszabb távon miként számol a tárcsa nyugállományú katonák egészség-

Bajtárs!

A magyar értelmező kézi szótár eligazítólólag azt írja: Bajtárs, aki velünk együtt teljesített, vagy teljesít fegyveres szolgálatot, katonák megszólítása, vagy valamilyen nemes célért másokkal együtt küzdő személy.

Az 1848-as szabadságharcban szerveződött magyar honvédseregben az önkény és elnyomás ellen küzdő katonák, honvédek megszólításának rendezése jogos kívánságként jelentkezett. 1848 októberében a Pákozdi csatában menekülő osztrák sereg megfutamodását idéző versében Petőfi az üldöző harcokban részt vállaló, idősödő katonát elsőként szólította bajtársnak, a „hadi-bajtárs” megnevezéssel.

A Királyi Magyar Honvédségben

1920-tól az úr és a honvéd megszólítás szabályozás érvényesült. Az 1944–45 fordulóján a szerveződő új hadseregben demokratikus viszonyokat tükrözően változott a tiszti és legénységi állományúak megszólítása. A bajtárs megszólítás kölcsönössé vált, megszüntetve az „úr” megszólítást. A Magyar Néphadseregben az 1951-ben kiadott 53. számú HM parancs megszünteti a bajtárs megszólítást, s helyette novembertől az elvtárs megszólítás lett kötelező.

Az 1956-os forradalom ötödik napján a Magyar Népköztársaság belügyminiszterének parancsa intézkedett arról, hogy a Magyar Néphadseregben és a rendőrségnél a szolgálati megszólítás a „bajtárs” legyen.

A Honvédelmi Minisztérium központi lapjának, a Magyar Honvéd október 29-i száma a címdoldalon üdvözölte

és méltatta ezt az intézkedést. „A magyar katona örömmel köszönti a „bajtárs” rangszólítást. Legyen a mi hadseregünk mindenben magyar. Nevezzük ki a katonákat, akár csak Bem és Klapka fiait honvédeknek, nem pedig „harcosoknak”.

A forradalom leverését követően a Magyar Néphadsereget újjá szervezve a honvédelmi vezetés 1957. március 1. hatállyal megszüntette a bajtárs megszólítást, helyette az „elvtárs” megszólítást állította vissza. Érvényességét megőrizte 1990 január 29-ig, mikor is az akkori honvédelmi vezetés a korábbi megszólítás helyet ismét a bajtárs megszólítást állította vissza. Használta ennek igencsak rövid ideig tartott, mert a rendszerváltást követően az új országgyűlés 1990. június 21-vel a Magyar Honvédség kötelékében a bajtárs megszólítás helyett az úr megszólítást vezette be.

Szövetségünk 1998-as katonanemzedéki találkozóján egy neves hadtörténész kiemelten foglalkozott a katonai múlt, a katonai erények egyetemes érvényű méltatásával. Ezek között olyan fogalmak szerepelnek, mint a hazaszeretet, a hűség, az önfeláldozás és a bajtársiasság. Ugyanakkor sajnálattal vette tudomásul, hogy szép szavunk a BAJTÁRS kikopó félben van.

A BEOSZ több mint tízezres tagsága, mint bajtársak, egymásra utalva bizalommal és tisztességgel használjuk ezt a megszólítást.

*Dr. Lovasi Gábor nyá. ezredes
BEOSZ alelnöke*

ügyi ellátásával. Az állam, vagy a honvédség szélesebb ellátási körébe, hogyan fér be a nyugállományúak ellátása, rehabilitációs kezelése a fürdő, hévízi, vagy verőcei intézményekben? Hallomásból tudjuk, hogy három kórház közül lehet majd választani, bízunk abban, hogy a nyugállományú katonák részére egyik a megújuló Központi Honvéd Kórház lehet. Kérdés, hogy a rászoruló tekintetében a honvédség tud-e valamilyen garanciát vállalni az egészség megőrzéséhez, gyógyuláshoz szükséges gyógyszerek biztosításában? A nyugállományúak többsége saját hibáján kívül nem számíthat az öngondosko-

dás megvalósító egészségbiztosító pénztár támogatására.

Szeretnénk tudni, hogy a tárca milyen kondíciókat kíván biztosítani a nyugállományú klubok működéséhez. A helyőrségi klubok számának csökkenése, a toborzó és érdekvédelmi központok, illetve az irodák milyen feltételeket teremtenek a klubok működéséhez, a honvédelem érdekében folytatott tevékenységükhöz?

Szégyenlősen csak az egymás közötti beszélgetésekben fogalmazzuk meg, hogy hosszabb távon a vezetésnek vajon milyen elképzelései vannak a régebbi nyugdíjak felzárkóztatására? Érdemes lenne ebben a témá-

ban a hasonló céllal megfogalmazott és a gyakorlatban már meg is kezdett szlovák programot tanulmányozni!

Tudjuk, hogy a terv nem adhat teret, parttalan elképzeléseknek, de tíz év a nyugállományú katonák életében nagyon hosszú idő. Ezalatt reményeink szerint a nemzetgazdaság fejlődése, a tárca számára a mainál kedvezőbb költségvetést is lehetővé tehet, amelyből több juthat a nyugállományú katonáknak is. Vagy sokszor talán nem is több kellene, csak a meglévőt kellene jobban elosztani? Mi ez utóbbiban is tudunk partnerséget vállalni.

Sipos Géza nyá. ezredes

Hírek, tudósítások

Tata – 1956

A Helyőrség Nyugállományúak Klubja együttműködve a városi önkormányzattal Tata – 1956 címmel kiállítást rendezett a helyőrségi klubban. Október 23. előtt már megkezdtek az előkészületeket.

A kiállítási anyagok gyűjtésébe bekapcsolódott a klub vezetősége is. A klub elnöke felkereste Nyíri Imre nyá. alezredest, aki 1956-ban Tatán a nemzetőrség parancsnoka volt. Nagy figyelmet fordítottunk a kiállítás megnyitására, amelyen a városi zeneiskola kamarazenekara, a Kőkúti Általános Iskola versmondói adtak ünnepi műsort. Vámosi László az éremgyűjtők tatai egyesülete vezetője ko-

rabeli érmekkel gazdagította a kiállítást. Kiállításra került az a fénykép is, amely dr. Király Béla vezérezredes az '56-os nemzetőrség főparancsnoka látható a tataiak katonanemzedéki találkozóján Sipos Géza ezredessel, a BEOSZ elnökével és Lőrincz Kálmán vezérezredessel, a Magyar Honvédség egykori parancsnokával.

Sárközi József nyá. ezredes

Szóljon a dal, az énekszó

Nemrégiben Sipos Géza ezredes, a BEOSZ elnöke Marcaliban elismerően beszélt a marcali dalárda munkájáról és a kötetlen beszélgetés során a marcali bajtársak kezdeményezték, hogy 2007-ben a BEOSZ a tag-egyesületeknél működő énekkarok, kórusok, dalárdák részére hirdessen országos kórustalálkozót. Mi marcaliak felvállaltuk az I. BEOSZ Országos Kórustalálkozó megszervezését. Helyszíne az egykori belső laktanya területén épült szabadtéri színpad lenne. Az ideje 2007. augusztus 19-e.

Kedvező döntés esetén kérjük a kórustalálkozót a BEOSZ programjában is szerepeltetni és a felhívást a tag-egyesületeknek megküldeni.

Hadd szóljon a dal, az énekszó

Fehér János

Megalakult a Rákócziak klubja

A II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola (1953–1958) volt növendékei, nevelőtestvéi és tanárai szeptember 14-én a Stefánia Kulturális Központban megalakították a Rákócziak klubját. Az alakuló összejövetelre – melyen jelen volt Kovács Imre nyugállományú dandártábornok, az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja elnöke – hatvanan jöttek el s a megjelenteket Hárai Tibor volt növendék, a klubalakítás kezdeményezője köszöntötte. A résztvevők határoztak arról, hogy a Budapesti Nyugállományúak Klubja 23. tagozataként kezdik meg tevékenységüket. Várják további Rákócziak jelentkezését is.

Kiállítás a Stefánián

A Budapesti Nyugállományúak Klubja szervezésében nyílt meg a Stefánia Galériában az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója tiszteletére rendezett dokumentumkiállítás. A forradalom napjaiban megjelent újságok, rölapok és felhívások, főként a fővárosban készült fotók, a forradalom történéseit megidéző időrendi útmutató, az eseményeket bemutató leírások mellett korabeli katonai egyenruhák és a forradalmárok jellegzetes öltözékei egyaránt gazdagítják a kiállítást. Külön tárlóban tekinthetők meg a harcokban való részvételért a rendszer-váltást követően adományozott kitüntetések.

ÚJABB ZÁSZLÓ A GYŐRI HATÁRŐR NYUGDÍJASOKNAK. A győri határőr igazgatóság nyugdíjasainak egyesülete június 23-án a Győr-Ménfőcsanak Megyei Közgyűlés elnökétől, dr. Szakács Imre úrtól személyesen vette át a megyei közgyűlés által adományozott megyezászlót. A közösségi élet, a bajtársi szellem ápolása és az összefogás jeleként 2006. szeptember 26-án Komárom város Önkormányzatától pedig városzászlót kaptunk, amelyet Zatykó János polgármester adott át a Városháza dísztermében.

Mecséri János kiképzőzászlóalj

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójának tiszteletére október 18-án rendezett ünnepségen a Szentendrei Kiképző Központ kiképzőzászlóalja miniszteri zászlószalagot kapott, továbbá felvette a Mecséri János Kiképzőzászlóalj nevet. Mikita János mérnök altábornagy, a HM Honvéd Vezérkar főnökének első helyettese kötötte a zászlószalagot a kiképzőzászlóalj zászlajára, majd

Holp György ezredes, parancsnok ünnepi beszéde után elismeréseket adtak át.

A program során a névadó, Mecséri János posztumusz az altábornagy emléktábláját lánya, Mecséri Ildikó leplezte le.

Mecséri János 1956-ban a 7. esztergomi hadosztály parancsnokaként szolgált, s a forradalomban játszott szerepéért halálra ítélték, majd 1958-ban kivégezték.

Hagyományápolás a régióban

A székesfehérvári honvéd nyugállományúak klubja bensőséges ünnepség keretében emlékeztek meg a Magyar Királyi 17. Honvéd Gyalogezred napjáról. A 17-esek szobránál rendezett koszorúzási ünnepségen jelen voltak a megye, a város képviselői, a katonai szervek és civil szervezetek tagjai, nyugállományú klub tagsága és a honvéd zenekar, Böröcsök Rudolf nyá. ezredes méltatta az ezred történetét, a harcait és emlékeit.

A hagyományörzés útjain

A debreceni császári és magyar királyi 39. gyalogezred 250 évfordulója alkalmából a Bocskai István Bajtársi Egyesület december 15-én ünnepséget rendez. A városban nagy érdeklődést kiváltó rendezvény fővédnöke Sipos Géza a BEOSZ elnöke lesz.

XV. Ejtőernyős találkozó Fehérváron

A Veterán Repülők és Ejtőernyősök Fejér Megyei Egyesülete ez évben is megrendezte a hagyományos ejtőernyős találkozót. A rendezvényen több mint háromszáz fő vett részt a magyar repülő és ejtőernyőzés aktív és veterán tagjai, valamint az Osztrák Ejtőernyős Szövetség 26 fővel. Az ünnepi megemlékezésen megkoszorúzták az egyesület által 1994-ben felállított emlékművet, mely a hősi halált halt és elhunyt bajtársak emlékét őrzi.

Névadó ünnepség Győrött

Október 20-án ünnepi állománygyűlésen emlékezett meg az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétadandár az 1956-os forradalom és szabadságharcról, majd az oktatási központ névadására és a Kőrösi Sándor-emlékszoba megnyitására került sor. Az ünnepi állománygyűlésen Varga László mérnök dandártábornok, a rakétadandár, egyszersmind a helyőrség parancsnoka mondott ünnepi beszédet.

Az ünnepi állománygyűlést követően került sor a Kőrösi Sándor Főhadnagy Oktatási Központ névadó ünnepségére. A program során elhangzott: a beruházás értéke 367 millió forint volt. Az épület két – mintegy 3000 négyzetméteres alapterületű – szintjén összesen 20 tanterem kapott helyet.

Az épületben kapott helyet a névadó emlékszobája is, melyet Mikita altábornagy avatott fel. Beszédében elmondta: Kőrösi Sándor légvédelmi tüzér főhadnagyként aktívan részt vett az 1956-os eseményekben, ezért 1957. március 18-án letartóztatták és a népi demokrácia elleni szervezkedés miatt lefokozták. Egy évre rá halálra ítélték, 1958. március 6-án kivégezték. 1990. július 13-án rehabilitálták, és posztumusz alezredessé léptették elő.

Hírek, tudósítások

Zászlóátadás Pápan

A Pápai Honvéd Bajtársi Klubnak a Veszprém Megyei Közgyűlés ünnepi gyűlésen megyei címerrel ellátott – emlékszálót adományozott a Megyei Közgyűlés alelnöke. A rendezvényen részt vett dr. Áldozó Tamás Pápa város alpolgármestere, Gangler László őrnagy, a Bázis repülőter parancsnokhelyettese, Nagy Tamás alezredes, rendőrkapitány-helyettes, Gerencsér Kálmán alezredes tűzoltóparancsnok, Simon János százados Vám- és Pénzügyőrség parancsnoka, Glüch Imre Kiegészítő Parancsnokság érdekvédelmi főtiszt, Jobbágy Antal ny. ezredes régióvezető, Takács Lajos ny. főtörzsőrmester a tatai klub küldötte, Tóth Tibor, a Helyőrségi Klub igazgatója és a tagság majd száz fővel.

Az adományozó oklevélben ez olvasható: „A zászló becsület, dicsőség, a közösség és bajtársiasság történelmi hagyományokban mélyen gyökerező jelképe. Szimbólum, mely a múlt emlékei előtt tisztelegve, kifejezi az összetartozást, a fegyveres erők nyugdíjasai és a civil társadalom összefonódását. A katonai és polgári hagyományok megőrzésében, fenntartásában és ápolásában végzett munkájuk elismeréseként a Pápai Honvéd Bajtárs Klubnak emlékszálót adományozok.”

A zászlóra emlékszalagot kötöttek a Kiegészítő Parancsnokság, a Helyőrségi Klub és Tata képviselői. Markel János ny. ezredes, a klub elnöke megköszönte a zászló adományozását és ígerte a társadalmi kapcsolatok erősítését.

SZELLEMI VETÉLKEDŐ

Várpalotán a Gábor Áron Honvéd Nyugállományúak Klubja – a hazafias nevelés keretében – szellemi vetélkedőt rendezett a Várkerti Általános Iskolában. A vetélkedőn több mint száz fő (7., 8. osztályos tanuló) jelent meg és vetélkedett a város katonai életével kapcsolatos eseményekről, a Nándorfehérvári csatáról, török időről, az 1956-os forradalom és szabadságharcról. A felkészítő tanárok jó munkáját igazolja az eredményes vetélkedő. Dobszai József a klub elnöke tartott tájékoztatót a város életéről és a honvédségről. A győztesek értékes díjakat – serleg, könyvek, pólók, stb. – vehettek át, és a villámkérdések megfejtőit is jutalmazták.

Kalocsai hagyományőrök

A Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagyományőrző Köre a közelmúltban emlékezett meg önálló működése kezdetének ötödik évfordulójáról. A szervezet alapvető feladata az 1977-ben felszámolt és a város nevét viselő 15. Légvédelmi Rakétaezred és jogelőd Légvédelmi Tüzérezred hagyományainak ápolása, amely 35 évig teljesített szolgálatot Kalocsán, a Foktői úti laktanyában.

Az ezred felszámolását követően a személyi állományból létrejött az Alföldi Kiképző Központ Kalocsa szervezete. A légvédelmi ezred hagyományainak ápolása nem okozott gondot, hiszen ugyanazok a katonák, ugyanabban a laktanyában folytathatták hagyományőrző tevékenységüket.

1999-ben megalakult a Kalocsai Honvéd Kulturális Egyesület, amely-

nek alapító, majd később belépő tagságát zömében az ezred volt és a kiképző központ akkori tisztjei, tiszthelyettesei, közalkalmazottjai alkották, akik kezdeményezték a hagyományőrző kör létrehozását.

2001-ben felszámolták a kiképző központot és a laktanya más rendeltetéssel működött tovább. Az ezred emlékeit sikerült átmenekíteni a Miskei úti laktanyába, ahol azóta látható az ezred emlékeit bemutató csapat-történeti emlékszoba és légvédelmi technikai emlékpark, ahol évente rendeznek bajtársi találkozót az ezred egykori tagjainak. Ezt az eseményt tekintik az önálló működés kezdetének.

A hagyományőrző szervezet 2002-ben Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagyományőrző Köre elnevezéssel a kulturális egyesület szakosztálya lett

és tagja lett a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének.

A szervezet rendszeres társadalmi tevékenységet is folytat, részt vesz valamennyi fontosabb városi és térségi eseményen. A kistérségre kiterjedő kerékpár túrát és megemlékezést szervezett a Rákóczi szabadságharc 300 évfordulója alkalmából, majd ugyanebben az évben zászlót kapott az önkormányzattól. A következő esztendőben az együvé tartozást kifejező kitűzött rendszeresítették a tagok részére. Az Európai Unió csatlakozás alkalmából városi kerékpártúrára került sor.

A megemlékezésen az önkormányzat emlékszalagját kötötték zászlajukra, valamint új tagkártyát kapott a tagság.

Dr. Kovács György
nyugállományú mérnök ezredes
elnök

Ügyintéző nap Tapolcán

A Veszprém Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság Szociális, Érdekvédelmi és Rekonverziós Iroda valamint a Tapolcai Honvéd Nyugállományúak Klub vezetősége nemrégiben közösen nyílt kihelyezett „ügyintéző napot” tartott, ahol a nyugdíjas katonák és özvegyek illetve a katona árvák járandóságaival kapcsolatos ügyeket rendeztük.

Az ügyintéző nap keretében a szolgálati nyugállományba került katonák és közalkalmazottak nyugdíjas igazolványait adtuk át. Az özvegyekkel adatpontosításokat végeztünk, ahol segítséget adtunk az érdekvédelmi iroda munkájához, egyben az egészségi és szociális helyzetükről is érdeklődtünk.

Az egyéni ügyek és információkéréseknek is időt biztosítottunk, ahol a klub elnöke illetve az érdekvédelmi iroda vezetője adott felvilágosítást.

*Nacsa Ferenc nyá. zászlós
elnök*

Levél az Elnöknek

Tisztelt Elnök Bajtárs! Kedves Géza!

Sajnálattal közlöm, hogy egészségi állapotomra tekintettel a mai nappal kénytelen vagyok a szövetségben viselt valamennyi tisztségemről lemondani.

Köszönöm Neked és valamennyi tisztségviselő és ismerős bajtársamnak a segítő együttműködést. Kívánok Mindannyiótoknak jó egészséget és sikeres, eredményes munkát.

(A Tanácsadó Testületben Simon Béla mindent ugyanúgy tud és ismer, mint én. A munkámat zavartalanul át tudja venni és folytatni.)

Szívélyes üdvözléssel:

dr. Herczeg Ottó nyá. ezredes

Amatőr művészek kiállítása

A nyugállományú katonák székesfehérvári klubja szeptember 29-én, a helyőrségi klubban rendezte meg azt a kiállítást, amely a klubtag amatőr festők által készített képeket, valamint a klub hölgytagjainak legszebb kézimunkáit mutatja be. A kiállítást Sipos Géza nyugállományú ezredes, a BEOSZ elnöke nyitotta meg. Az „obsitos” festők közül különösen nagy sikere volt Kovács László, Sipos József, Ókrös Miklós és Bodnár Béla képeinek.

Például a félegyházi régió

A BEOSZ délalföldi régiója nemrég rendezte meg a tag-egyesületi elnökök munkaértekezletét. A tagegyesületek vezetői a következő eredményekről és változásokról számoltak be.

A csongrádi nyugdíjas klub jó kapcsolatot alakított ki egy Szabadkán működő nyugdíjas klubbal, a kiskunhalasi bajtársi egyesület eddig 250 katonasírt derített fel a város temetőiben, a szentesi nyugdíjas klub pedig hamarosan nevet változtat. A szegedi klub emléktábla elhelyezését kezdeményezte a volt laktanya falára, a félegyházi bajtársi egyesület pedig jövőre is sort kerít az Életet az éveknek rendezvényre.

Elismerés a hadtudományi tevékenységért

A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen – a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából – 2006. november 14-én került sor a hadtudományi rendezvénysorozatra és a szennatus ünnepi ülésre.

Az ünnepi ülésen a Hadtudományért „Pro Militum Artibus” kitüntető cím adományozására került sor azon tábornokok és tisztek részére – köztük Csomós Lajos, Farkas Gábor, Patai Endre, Vadászi Tibor nyugállományú

vezérőrnagyoknak, Arnoczky Pál nyugállományú mérnök ezredesnek, valamint posztumusz Oláh István hadseregtábornoknak, Köteles Jenő, Nárai István, Reményi Gyula altábornagyoknak, Bérces Emil, Schmidt István vezérőrnagyoknak, Frey Andor ezredesnek –, akik pályafutásuk során vezető beosztásokban végzett szakmai munkájukkal elévülhetetlen érdemeket szereztek a Magyar Néphadsereg, illetve a Magyar Honvédség fejlesztésében. Valamennyien meghatározó szerepet játszottak az adott fegyvernem, vagy szolgálati és tevékenységének megalapozásában és irányításában, és hozzájárultak a magyar hadtudomány fejlődéséhez.

Látogatás a verőcei betegotthonba

A Balassi Bálint Bajtársi Egyesület nemrégiben látogatást szervezett a verőcei betegotthonban, ahol dr. Németh Károly orvos-ezredes adott tájékoztatót a betegotthon helyzetéről. A tájékoztató után a bajtársi egyesület tagjai megajándékozták a betegotthon legrászorultabb idős betegeit.

TEXTÍLIÁBA „ÖLTÖTT” ÁLMOK. Közel két éve, hogy az Észak-Magyarországi Régió három szolnoki tagszervezetének bázisán nőklub alakult. Havonta rendszeresen tartanak klubfoglalkozásokat, kéthetente pedig kondicionáló, egészségmegőrző tornát. Nemrég elhatározták, hogy összegyűjtik tagjaik és a „szimpatizánsok” által készített alkotásokat, és azokat mutatják be Szolnokon, a Helyőrségi Művelődési Otthonban.

A rendezvényt Szöllős Vilmos alezredes, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hadkiegészítő Parancsnokság vezetője nyitotta meg. A közel harminc résztvevő, több mint száz horgolt és vert csipkéje, kalocsai és keresztesemes szötte, goblein technikával készült, különböző méretű, témájú és színgazdagságú, képeretekbe foglalt remeke, mesteri hozzájárulást tanúskodott. Ahogyan mondani szokás az asszonyok nem csak az anyagot, a sok-sok munkaórát, hanem „szívüket” is adták a remekművekhez. Joggal reméljük, hogy ez a kezdeményezés majd másutt is követőkre talál.

Fekete István nyá. ezredes

Tisztelt Olvasók!

Kérjük, hogy egyesületünk (a nyugállományú klub) életéről, egyedi, újszerű kezdeményezéseiről küldjenek tudósítást, hogy a sikeres, a tagság érdeklődésére számot tartó programok máshol is követendő például szolgáljanak.

Az írásokat, fényképeket a pinter-

ferenc@freemail.hu és a galloi@freemail.hu e-mail címekre juttassák el a szerkesztőbizottsághoz.

Csak a fenti címekre küldött írások megjelentetéséért tudunk felelősséget vállalni. Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztés miatti rövidítés jogát fenntartjuk!

Szerkesztőbizottság

FIGYELEM!

A Hírlevél legutóbbi számában tettük közzé, hogy a 2007-es évre a kiadványt 2006. december 31-ig lehet az egyesület (klub) elnökénél névre, címre megrendelni.

A kiadvány ingyenes, az 500 Ft-os megrendelési díj a jövő évre ter-

vezett öt szám megküldését garantsítja, mely a postaköltség fedezi. A Hírlevélben igyekszünk tájékoztatást adni a nyugállományú katonákat, katonaozvegyeket illetve egyesületeket érintő kérdésekről, melyet a megrendelőknek névre, címre szó- lóan megküldünk.

Könyvjelző

In memoriam 1956

A Zrínyi Kiadó a forradalom 50. évfordulóján egyedülálló és várhatóan nagy visszhangot kiváltó kötetet nyújt át az olvasónak. A téma egyik legkiválóbb hazai szakértője, Horváth Miklós és szerzőtársa, Tulipán Éva a még meglévő fehér foltok közül a forradalom és szabadságharc embervesztéseinek számbavételére vállalkozott.

A három nagy szerkezeti egységből álló mű első részében a harcselekmények során elszenvedett veszteségekről, a polgári lakosság ellen végrehajtott fegyverhasználatról, a sortűzekekről, a kádári megtorlás során elszenvedett embervesztésekről olvashatunk. Ezt követően a veszteségek időbeli és térbeli megoszlását, illetve a halálázások nemek, korcsoportok és az elhunytak foglalkozása szerinti megoszlását vizsgálják a szerzők. A kötetet a harcokban és a megtorlás során elhunyt mintegy 3000 fő halálának körülményeit adatszerűen bemutató táblázatok, illetve adattár zárja. A könyv az emlékezés hangulatát felidéző fotók egészítik ki, teszik teljessé.

Az *In memoriam 1956* című kötet – mint jelentős, hiánypótló munka – rendkívül fontos tényanyagával kiemelkedik az ötvenedik évfordulóra megjelenő munkák sorából, így egyaránt számot tarthat a forradalomban és a szabadságharcban hajdan részt vevők, a korszak kutatói és az érdeklődő olvasók figyelmére.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének tájékoztatója

Felelős kiadó: Sipos Géza nyá. ezredes, a Beosz elnöke.

Szerkesztő bizottság elnöke: Pintér Ferenc nyá. ezredes

Szerkesztő: Kacsó Lajos nyá. ezredes

Cím: 1440 Budapest, Pf.: 22.